

Všemohoucího

Převod materiálu
Tomáš Trusina
Pořadí v lekci
26

Téma

Věříme v Boha, který má moc dotáhnout svůj příběh do vítězného cíle.

Cíle

- Děti zakusí, že to, na co si připadají slabé, nestojí v cestě Pánu Bohu — Vysvoboditeli z otroctví.
 - Děti porozumí, že o moci Boha Otce Ježíše Krista má smysl mluvit jen ve spojitosti se záchranou, kterou slibuje a dává.
-

Pro učitele

Biblický text: Ex 6,2–13 (s přihlédnutím k Ex 5 a Ex 15)

Poznámky k textu

K článku Kředa

Pořadí je důležité — když poznáváme a vyznáváme Otce, zjišťujeme, že jde o jeho milosrdenství, jeho rozhodnutí zachránit a o docela určitý příběh, v kterém se toto spásné rozhodnutí stává hotovou věcí. Teprve potom může víra mluvit o Boží všemoci, totiž o tom, že Otec dokáže vše, aby ten příběh záchrany dotáhl do slíbeného cíle. Konkrétní „otec“ tu předchází abstraktního „všemohoucího“, od nějž jinak přemýšlení o Bohu obvykle začíná. Nás tu Kředo učí věřit „nepohansky“, konkrétně se nechat vést cestou Izraele a Ježíše Krista a v ní, jedině a především, rozpoznávat, co je to ta Boží moc za?. „Co je pravá všemohoucnost, vysvitne až na konci Učení: je to Jeho moc, zejména moc prosadit mesiášské království navzdory „nekonečnému“ odporu odcizeného světa.“ (K. H. Miskotte: *Biblická abeceda*; str. 70)

J. M. Lochman ve výkladu Kředa situuje poselství tohoto článku jednoznačně do „příběhu syna“ (viz předchozí úloha). Z příběhu starozákonního Izraele poznáváme, že jde o „moc k vysvobození“, projevenou v exodu. Z příběhu novozákonního slyšíme, že jde o moc lásky a oběti, dosaženou v příběhu Ježíše Krista, jeho smrti a vzkříšení. Důležitější než ona abstraktní a matoucí — ne-li rovnou pohanská — předpona „vše–“, je konkrétní příběh vysvobození z otroctví a záchrany v Ježíši Kristu.

K příběhu Exodus 6,2–13

Kontext — oddíl reaguje na první srážku Mojžíše s faraonem a posléze předáky lidu (Ex 5,2–4.20–21). Faraon zatvrzele odmítá uznat Hospodina v nárok na jeho lid, a samotní předáci lidu jsou z faraona celí postrašení a vyčítají Mojžíšovi s Aronem jejich angažmá.

„Hospodina neznám a Izrael nepustím“ (Ex 5,2) — faraon počítá s tím, že všemocným vládcem Egypta je on sám. Hebrejský název pro Egypt — *Micrajim* — znamená dosl. *dvojí (oboustranné) sevření*. Tomuto „Svřáku“ vládne faraon, a není tu místa pro naději pro izraelské otroky. Podle konvenční náboženské př-

edstavy mají zároveň božstva sv?j ur?ený dosah — v Egypt? platí moc faraona jako reprezentanta zdejších božstev, a Hospodin tu nemá co pohledávat ani p?ikazovat. Navíc, pro? brát vážn? boha n?koho tak bezmocného, jako jsou otroci?

Když jsem se ukázal jako „všemohoucí“ — ještě jsem nedal poznat své Jméno, říká Hospodin Mojžíšovi (Ex 6,3). Na ozna?ení „všemohoucí“ není nic zvláštního. Takhle si Boha p?edstavovali a p?edstavují pohaní — tehdy — i dnes. P?itom to není Boží „jméno“ (viz výklad o Jménu — Posv?? se jméno tvé).

V textu stojí doslova *el šaddaj*: **B?h silný/schopný**. Vyklada?i p?edpokládají titul „B?h z hory“. V pozadí se možná ozývá p?edstava „hory boh?“, z nichž ten „nejhorn?jší“ je ten nejmocn?jší. D?ležit?jší je ovšem **kontext**, v n?mž starozákonní vyprav?? titulu *el šaddaj* užívá: vždy ve **spojení s rozplozením a rozmnožením** (Viz Gn 17,1 [Abraham]; Gn 28,3 [Izák]; Gn 35,11; Gn 43,14; Gn 48,3; Gn 49,25 [Jákob, nebo Josef, tedy po?ád „B?h otce Jákoba“]). Jde o ujišt?ní Boha z p?íb?hu Abrahamova, Izákova a Jákoba, že to, k ?emu je pozval a co slíbil — rozmnožím vás a dám vám zemi — je schopen a mocen uskute?nit, slíbenou budoucnost skute?n? otev?ít a své zaslíbení splnit. A to navzdory p?ekázkám jako je neplodnost, staroba, bezvýchodnost, nevíra, chatrnost jeho vlastních vyznava??, síla protivník? apod.

Koneckonc?, i and?l ujiš?uje novozákonní Mirjam, že „u Boha není nic nemožného“, práv? ve chvíli, kdy ji p?esv?d?uje, že se její l?no m?že stát po?átkem nového pokra?ování toho jakoby „odum?elého“ p?íb?hu spásy. (L 1,36–37)

Já jsem Hospodin. Oslovení Mojžíše je vnímavé v??i frustraci neúsp?šného sv?dka. Je to v po?ádku, když si vylije u Hospodina srdce. Ale práv? on má od Hospodina uslyšet: „Já – Hospodin“. Já z?stávám vyprav??em tohoto p?íb?hu, jeho hybatelem. Ozna?ení „Jméno“ odkazuje na Ex 3,15. Jménem tedy není Všemohoucí, ale ten, který zjevil své „Budu, který budu“ (srv. „posv?? se jméno tvé“) a slíbil ten p?íb?h dotáhnout dokonce. Proto vzáp?tí následuje:

Osm „hospodinovských sloves“ — „vyvedu — vytrhnu — vysvobodím — vezmu vás sob? za lid — budu vám za Boha — zvíte, že jsem Hospodin — uvedu vás do zem? — dám ji vám“ — zde slyšíme všechno podstatné. Tady máme osnovu, páte? Božího Jména, Božího p?íb?hu. Mluvíme-li o všemoci Boha, jemuž díky Izraeli a Ježíši ?íkáme „Ot?e“, má tady ta všemoc svou „boho-slovnou“ strukturu, své konkrétní zacílení i své limity: Z p?edchozího p?íb?hu i pokra?ování je z?ejmé, v jakých souvislostech s touto mocí po?ítat, a kde s ní naprosto nepo?ítat, nechceme-li upadnout do prachsprostého pohanství.

P?íb?h neústí do n?jakého „mocného zázraku“ — naopak. Když Mojžíš toto Hospodinovo „osmero“ vy?ídil Izraelc?m, nev??ili mu (Ex 6,9) — kv?li své malomyslnosti (dosl. „krátkodechosti“ své víry [srv. matoušovskou „malov?rnost“ — Mt 6,30; Mt 8,26; Mt 14,31]). Teprve po této ignorantské odpov?di nevíry p?ijde „deset slov proti Egyptu“. Ten „zvláštní všemohoucí“ se ovšem dál drží svého p?vodního zám?ru, své svaté osnovy: P?jdeš k faraonovi a ohlásíš mu, že dílo vysvobození prost? za?íná, a? chce nebo nechce. Nic nedáš na jeho vzdor — a nic nedáš na to, že lid víry je zatím lidem utahané nevíry. Prost? se budeš držet mé osnovy. Pokra?ovat v p?íb?hu. Protože já jsem slíbil, že tenhle p?íb?h dotáhnu do konce, m?žeš se ty klidn? v jeho sm?ru te? vydat vst?íc dalším úkol?m.

Úskalí

Všemohoucí — jedna z nejkonven?n?jších p?edstav o tom, kdo a jaký je „b?h“: všechno (pop?. za všechno) m?že. Proto je s ním jako s jakým nejvyšším šéfem záhodno být zadob?e. A ?ím jsi mu blíž, tím víc máš podíl na jeho moci, pop?. si tu jeho moc m?žeš naklonit pro spln?ní svých zám?r?. S touhle pohanickou p?edstavou se Bible pere od za?átku do konce, proto klí?oví sv?dkové p?íb?hu spásy procházejí klí?ovými momenty zcela bezmocn?.

Odkazy

Deurloo, Karel A.: *Exodus a exil: malá biblická teologie*. Benešov: EMAN, 2007. (Zvl. strana 30 — o napětí mezi oblíbenou obecnou náboženskou předponou „vše-“ a konkrétností Hospodinových činů v exodu.)

Miskotte, Kornelis Heiko: *Biblická abeceda*. Heršpice: EMAN, 1996. (Zvl. 6. kapitola „Pojmenování Boha“ — k biblickému užití titulu El Šaddaj [všemohoucí].)

Freitingerová, Lenka: *Mojžíš a Áron jednají s faraonem*. Výklad příběhu Ex 5 a 6, [dostupný na webu katecheze](#).

Pro děti

Pro předškolní děti

Následující aktivita je volně motivovaná písní Miriam (Ex 15), oslavující moc Hospodina, který vysvobodil Izrael z otroctví, i když tomu do poslední chvíle nebyli schopni věřit.

Připravte si krabice, které budou připomínat kvádry, dále papír, popisovače (fixy) a lepidlo. Ptejte se dětí, co jim dělalo starost, co je rozplakalo, co je trápí (otázky si připravte co nejkonkrétněji s ohledem na vaši skupinu). Nachystejte si i svoje vlastní otázky a trápení. Jak je děti budou říkat, napište je nebo nějakým symbolem znázorníte na papír (klidně se mohou témata i opakovat). Každý jednotlivý problém nalepte na krabici a stavte z nich ze — nejlépe kolem sebe a dětí. Až je hotovo, struňte přepravujete či připomene otroctví Izraele v Egyptě (buď podle Tinie de Vries, *Tím vše začíná*, str. 60–61, nebo podle vyprávění pro mladší děti). I z tohoto příběhu přidejte kvádry do zdi (*Mojžíšovy obavy, faraonův vzdor, dozorců bijí, Izrael nevěří, maminky pláčou, děti pláčou*).

Potom vezměte děti za ruku a zpívejte s nimi písničku o Boží moci (na melodii Svítá 181, Marie má dítě):

Hospodin je mocný — zpívej,

vysvobodil svůj lid — zpívej dál,

splnil to, co slíbil — zpívej,

a zástup stále přichází

a zas jde dál.

A jak chodíte kolem dokola, zbourá každé dítě jeden kvádr, až je cesta pro zástup docela volná.

Nakonec můžete struňte uzavít: A tak jako Hospodinova moc vysvobodila Izrael z otroctví, vysvobozuje i nás — od toho, co nás trápí a bere radost, svobodu a naději.

Varianta: nemáte-li k dispozici dost krabic nebo nebude možné je přemístit, můžete použít např. dřevěné kostky a post-it papírky.

Pro mladší děti

Motivace

Už jste zažili, že vám někdo ponížil kamaráda? Nebo se mu posmíval či ho dokonce zmlátil — a vy jste mu nemohli sílu pomoci?

Přáli jste si v takové chvíli, aby nějak zasáhl Pán Bůh? A co by podle vás měl Pán Bůh v takové chvíli udělat?

(Soustřeďte se v hovoru zejména na onen prožitek „bezmoci“, který může vyvolat touhu po pomstě — třeba právě skrze našeho Boha. Děti za to hned neodsuzujte, je to z jejich pohledu takřka pýšící pýšící. Ale upozorněte je, že toto naše přání bývá nejednou zklamáno. Známe to i jako dospělí. Ale odpověď budeme spolu hledat až v následujícím příběhu.)

1.

— Já ti ukážu! Tady máš ještě jednu! Tumaš — aby sis pamatoval, že tady vládne farao! Každému! A každý ho bude poslouchat!

Malá Miriam se probudila celá zpocená. Od té doby, co egyptští dozorcí zbili tatínka, protože se bránil, že se zraněnou rukou nedokáže pracovat dost rychle, ji takhle scéna strašila ve dne i v noci. Když si na ni vzpomněla, cítila strašnou bezmoc z té nespravedlnosti a surovosti. A když se jí ta scéna vybavila ve snu, bylo to ještě děsivější. To nemá nikdo moc vysvobodit ji z téhle noční mýčky?

2.

Babička jí vyprávěla, že na tom Izraelci v Egyptě vždycky tak špatně nebyli. Kdysi pásli stáda, toulali se za nimi, zpívali písničky o Hospodinu, vyprávěli si příběhy o Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi — a hlavně o Josefovi, co zachránil Egypt od hladu.

Ale teď, co nastoupil nový vládce Egypta, začalo Izraelcům peklo. Egypťané z nich udělali otroky. Už se nemohli toulat se svými stády. Museli dělat na stavbě nových egyptských měst — a bůha, když byl někdo pomalý. Klidně ho dozorcí umlátili k smrti...

3.

Venku svítalo. Miriam vyskočila z postýlky, že dojde tatínkovi ke studni pro vodu, než půjde do práce. Když došla ke studni, kouká, kolik je tu lidí. A všichni poslouchají nějaké dva postarší muže. Jeden má takovou zvláštní hlášku, trochu jak pastýř, a ten druhý asi zrovna končil svou řeč:

— No, a Hospodin, Bůh našich otců, vám vzkazuje — Nezapomněl jsem na vás. Vím, jaké otroctví vás seželo. Slibuji, že vás odsud vyvedu — a přivedu domů. Do země, kterou jsem slíbil Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, vašim otcům.

Miriam poskočilo srdce. To by bylo něco pro tatínka! A jí by určitě přestaly ty hrozné sny, v kterých jen práská bič surových egyptských dozorců!

Honem nabrala vodu — a utíkala s tou zprávou domů.

— Tati, přišli takoví dva pánové, Mojžíš a Aron, že nás Hospodin vysvobodí! Už teď, tati, nebudou bít!

Ale tatínek se na ni jen unaveně podíval:

— Nevím, nevím důvod, jestli si to nemaluješ moc na ržovo. Farao je mocný pán. Co rozkáže, to platí. O Bohu našich otců v životě neslyšel... A koneckonců, my už dlouho taky ne... Nedělej si zbytečné naděje...

4.

Když se večer vrátil tatínek z práce, byl nejen utahaný, ale taky překně naštvaný. Miriam ho sotva stačila pozdravit, a už se na ni utrl:

– Ten tvůj Mojžíš s Áronem nám teda pomohli! Nenapadlo je nic lepšího, než se vypravit za faraonem. A prej, Hospodin, Bůh našich otců, ti vzkazuje, abys propustil Izrael na svobodu! Nejen, že se jim farao vysmál, ale fakt se naštvál. Že asi nemáme dost práce, když si takhle vymejšlejí. A že místo sta cihel jich musíme za den udělat sto padesát! Jak já to s tou svou bolavou rukou zvládnou? Ten tvůj Mojžíš s Áronem, ti nám to teda pěkně pohnojili! Že radši nedrželi jazyk za zuby! Kdoví, co jim Hospodin řekl — a jestli je opravdu poslal! Tak jako tak, stejně nemá sílu tohle splnit!

Té noci spala Mirjam ještě hůř než jindy. Bolela ji vzpomínka na tatínkovo trápení. Taky ji ale bolelo, že se tatínek na Mojžíše s Áronem tak naštvál. Ale ještě víc ji trápilo pomyšlení, co jestli Hospodin doopravdy nemá sílu splnit, co slíbil? Vždyť to pak v tom otroctví zůstanou navždy!

5.

Jen co ráno vykoukly první sluneční paprsky, utíkala ke studni. Ještě tam nikdo nebyl, jen Mojžíš s Áronem.

– Mojžíši, opravdu vás farao vyhodil?

– Vyhodil, dokonce, že prý ho žádný Bůh, který se zastává otroků, nezajímá.

– A vypráví vám aspoň někdo z našich, ptala se opatrně Mirjam.

– Nikdo, holčičko, ani jeden. Sesypali se na nás jak vosy. Že prý jsme jim to třeba ještě o vysvobození akorát ještě víc zavažili.

– Počkej, napadlo Mirjam, ale to se musel strašně naštvát i Hospodin, když mu nikdo nevěří! To už pak ale nemáme vůbec žádnou šanci! Přes Mojžíšovu vráscitou tvář přelétl úsměv.

– Ty jsi zatím jediná, koho to napadlo! Ale neboj. Víš, když náš Bůh něco slíbí, tak má sílu a moc to taky splnit. Kdysi dávno slíbil pramáti Sáře — budeš mít syna! Taky tomu vůbec nevěřila, a do roka se narodil Izák. Víš, mně to věru ve věru dělalo ještě větší starosti než tobě. Nenechá nás Hospodin? Má sílu nejen na faraona — ale na tu naši nevíru a beznaděj! Ale pak jsem si to ustarané srdce vylihl Hospodinu. A víš, co mi Hospodin odpověděl?

Mirjam ani nedutala.

– Neboj! Budu s vámi. Vy jste můj lid — a já vás z Egypta vysvobodím. Dovedu vás do slíbeného domova, který jsem slíbil vašim otcům. Poznáte, že farao není zdaleka tak mocný, jak se vám zdá. To vaše vysvobození, to je pro mne to nejdůležitější! A já mám dost moci a síly, abych svůj slib splnil.

6.

Mirjam si připadala, jak kdyby jí dal Mojžíš napít jiskřivé první vody. Hospodin splní, co slíbil! Nezklame ji! Táta bude svobodný!

Hned s tím utíkala domů, ale táta ji zpražil.

– Kdoví, co je to zas za Mojžíšovy pohádky, Mirjam. Radši opatrně. Takovým věcem nemá cenu věřit.

Ale Mirjam toho věru usínala o mnoho klidnější než dříve. Po dlouhé době ji nestrašily ty sny o egyptských dozorcích... Věřila Mojžíšovi: Hospodinu záleží na našem vysvobození. A má sílu splnit, co slíbil.

Tady katechetický příběh v zásadě končí. Pokud dále zaujal, a ptají se, jak to bylo dál nebo „doopravdy“ dopadlo, můžete pokračovat motivem z Ex 15.

7.

Ještě n?kolik týdn? trvalo, než vládce Egypta povolil své otrocké sev?ení. Ale Hospodin opravdu splnil, co slíbil. P?esv?d?il faraona, že jeho pyšná sebejistota je docela vratká. Ani pole s bohatou úrodou, ani stáda dobytka, ani kon?, kterými se pyšnila armáda — nic nem?lo sílu Hospodinu vzdorovat. A i ti nev?íící Izraelci — dokonce i táta Miriam — nakonec uv?íili, že Hospodin má sílu splnit, co slíbil — vyvést je z Egypta. P?emohl egyptskou faraonovu sílu — p?emohl zaho?klost a beznad?j izraelských otrok? — a p?emohl nakonec i mo?e, které si jim postavilo do cesty. A když se jak zázrakem ocitli na druhém b?ehu, svobodní, bylo jasné, že jsou z otroctví v Egypt? doopravdy vysvobozeni. Že Hospodin splní, co slíbil. Mojžíšova sestra Miriam tehdy roztan?ila všechny izraelské dívky — a malá Miriam se svým bubínkem jásala a tancovala hned vedle ní: „Chvalte Hospodina, nikdo není jako on! Vysvobodil nás z otroctví, taková je jeho moc!“

Pom?cky: Flanelograf (*p?íb?h doporu?ujeme vypráv?t s flanelografem. Pot?ebné obrázky obsahuje Flanelograf ke Starému zákonu, II. díl.*). Píse? ze sedmé ?ásti — napište dop?edu na papír ke společné recitaci. M?žete také použít první sloku písn? *Moc p?edivná*, pokud ji d?ti znají.

Pro starší d?ti

M?žete si p?ipravit pracovní list s následujícími otázkami. Zárove? si nachystejte obrázky, fotografie, z nichž si ú?astníci skupiny budou moci vybírat. Vyberte „typické mocné“ (p?edstavitelé armády, policie, státníky), ale také spíše „celebrity“ (herce, zp?váky, komentátory, bloggery), nezapome?te na ty, kte?í slouží (léka?e, sociální pracovníky, jeptišky, fará?e) a za?a?te i lidi „bezmocné“ (anonymní tv??, chudý, pronásledovaný atd).

Otázky na pracovní list a práce s nimi

1. Kdo nejvíc touží po moci?

Každý si vybere jednu postavu a nalepí si ji na sv?j papír. D?ležit? je, aby tato ?ást probíhala v tichu a soust?ed?ní, bez „vtipkování“, aby jedni druhé nerušili.

2. Pro? chce mít moje postava moc?

Odpov?? m?že být napsána formou komiksové bubliny jako p?ímá ?e?. (Nap?. Chci být ještě slavn?jší. Chci se vyhrabat ze svých problém?, atd. Komiksové bubliny m?žete p?íp. nakopírovat dop?edu)

3. Chce mít m?j ?lov?k moc spíš kv?li sob? — nebo kv?li pot?ebám druhých?

Do této chvíle by m?l každý pracovat sám na svém. Odpov?? na tuto otázku by už m?la mít formu „prezentace“. Ukážu svou postavu druhým a p?edstavím její vztah k moci. (Nap?.: „Mám tu vládce. K moci se dostal tak, že ho zvolili. Sliboval, že moci užije, aby pomohl oby?ejným lidem. Te? se mu ale jeho postavení zalíbilo, na lidech mu nezáleží, jen p?emýšlí, jak by sv?j vliv ještě rozší?il.“)

Sumá? 1: Když moje postava uslyší „V?íím v Boha Otce všemohoucího“, co si pod tou všemohoucností asi p?edstaví?

Op?t postupujte formou prezentace. Odpov?di se budou ubírat r?znými sm?ry (Boží moc jako limit lidské, touha mít moc trochu jako B?h, abych ú?inn? naplnil své plány, kdybych byl jako B?h, mohl bych pomoci celému sv?tu). Užite?né bude, když jako vedoucí zkusíte typické znaky nakonec vyhmátnout a shrnout.

4. Jak se k moci staví sám Hospodin?

P?e?t?te si Hospodinovu odpov?? Mojžíšovi podle Ex 6,1–8. Vysv?tlete, v jaké situaci to Hospodin Mojžíšovi íká.

Poté si mohou dítí udělat další — „Boží“ bublinu — a do ní si vypsát z Hospodinových slov, k čemu on užívá svou moc. Ať se dítí soustředí na slovesa z textu Ex 6,6–8:

Vyvedu vás z egyptské roboty, vysvobodím vás z vašeho otroctví a vykoupím vás vztaženou paží a velkými soudy. Vezmu si vás za lid a budu vám Bohem. Poznáte, že já jsem Hospodin, váš Bůh, který vás vyvede z egyptské roboty. Dovedu vás do země, kterou jsem přísáhl dát Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. Vám ji dám do vlastnictví.

Sumář 2. Jaký má vztah Hospodin a jeho moc k mé postavě?

Ať dítí porovnají program Boží všemohoucnosti podle Ex 6 s touhami a programy svých postav. Můžete například využít následující otázky: Komu Boží moc pomůže a v čem? Komu Boží moc spíše stojí v cestě? Kdo na Boží moc narazí, jako na ni narazil faraó? Koho Boží moc potěší? Koho zarazí? Atd. Výsledky mohou opět sdílet formou prezentace.

Přesah

Dietrich Bonhoeffer, německý farář a bohoslovec, vzorný a popravený za účast na spiknutí proti Hitlerovi, napsal na přelomu let 1944 a 1945 báseň O přetvárné tiché moci:

Moc přetvárná nás tiše obestírá

a proto čekám přetvárně uklidněn

Bůh je dnes s námi, svatý naše víra

Ta divná dobrá moc svou sílu dá mi

a věrně povede mě každý krok.

Jí obklopen i dnes chci zůstat s vámi

a s vámi prožít tento nový rok.

Co dalo vyznání, že Bůh je všemohoucí, Bonhoefferovi?

Práce s písní Oheň plál

Zapívejte píseň *Oheň plál* (Svítá 234) s dětmi. Pokud ji neznají, mohou společně opakovat „Kudy kam a kudy dál? Nestarej se, Pána chval!“ Pak se rozdělíte do tří skupin. Každá se zaměří na jednu sloku a dítí zkoumají, v čem spočívá lidská bezmoc, a v čem pomoc Boží moci: Proč si i lidé postižení takovými problémy mohou zapívat „Kudy kam a kudy dál, nestarej se, Pána chval!“?

V případě, že nerozumíte problémům, stružně jim je vysvětlíte („kádrovej strop“ — vyhazov ze zaměstnání, protože jsem se znelíbil nafoukanému šéfovi).

Liturgie

Vstup: In: Hospodin kraluje! Národy trnou. Trní na cherubech! Země se zmítá. Vyvyšujte Hospodina, našeho Boha, klanějte se před podnožím jeho nohou — je svatý. (Ž 99,1.5)

Rituál

Na úvod jednotlivých hodin můžete společně s dětmi recitovat:

Věřím v Boha Otce, který nás stvořil, věřím v jeho Syna, který nás zachránil, věřím v Ducha svatého, který nás proměňuje.

Nebo (podle refrénu Svítá 372):

Víru nám dej, co úskalí zdolává, k doufání měj, když prchá z nás odvaha, lásku rozdávej.

Biblický text k zapamatování

Boží moc vás skrze víru střeží ke spasení, které bude odhaleno v posledním čase. (1Pt 1,5)

Okénko do bohoslužeb

Po domluvě s učiteli můžete využít Motivaci (pro mladší děti). Nebo: Nakreslete si obrázek: Velikánskou pyramidu s velkým faraonem a úplně malého otrocka. Jak se asi cítí? Může takový malý otrok utéct z otroctví takového velkého a mocného krále? Ne? Ano? — To se dozvíte v nedělní škole a určitě s tím bude mít něco společného Bůh.

Modlitba

Hospodine, Bože Mojžíše a Mirjam, Otče Ježíše. Tvá moc vysvobozuje, vyprosuje nás z nevíry. Dáváš nám svůj příběh záchrany. A my už rozumíme, že tento příběh máš moc dotáhnout do cíle. Takhle ti teď věříme — za to tě chválíme — a z toho se radujeme. Amen.

Odkaz na píseň

[Tvá svoboda, tvá svoboda nade mnou](#)

[Posila na cestu \(SV135\)](#)

[Moc přetvárná nás tiše obestírá](#)

[Neskládejte v mocných naději](#)

[Oheň plál \(SV234\)](#)

[Vítejte k počtu zpívejme, velebme jej hned zrána](#)

[Zůstane s námi, Pane, když se stmívá](#)

[Aj, Pán kraluje, své obhazuje](#)

Cílová skupina

[Starší školní](#)

[Školní](#)

[Předškolní](#)

[Mladší školní](#)

Katechetické cykly

[Desatero – Modlitba Pán – Krédo](#)

Téma

[Krédo](#)

Biblický odkaz (kat)

[Exodus 6,2–13](#)

[Exodus 5](#)

[Exodus 15](#)